

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

מד.

עין משפט גזר מצוה

א קא מיי פ"ח מהלכות
 יוסף הלכה י סגמ עשין
 נ טור ש"ע א"ע ק"ר קפא
 סעף ב:
 קא ב מיי פ"ד ע"ג הלכה
 א סגמ עשין ג
 טו"ש ע"ש ס' ס' ס' קסו
 סעף ג:
 קב ג מיי פ"ד מהלכות
 אשוח הלכה א סגמ
 עשין מה ולחין פ"א טור
 ש"ע ע"ש ס' ס' ס' ע"ג א:
 קב ד מיי פ"ח מהלכות
 יוסף הלכה ט:

תוספות ושינוים

בי איכא תריה לא מתקיים
 מצות יום. ו"ת א"ך
 אפטר לומר כן הלא אמרין
 בית אחד הוא בונה ואינו
 צונה שני בתים אם כן
 הו' מצות יוסף א"ף צני
 בתים שמיים האחת ו"ל
 דלמא הלא בית אחד הוא
 בונה בירוש' כי לכא' אלף
 בית א' או הוא בונה
 אכל אינו בונה כלל בשני
 יע' בתים: (א) (ועוד)
 יע' כגון שנייה הערה
 ולמ"ד נשאין הראשונים
 מפילין (לעיל יג.) דאסורה
 לשמטון ומותרת לני: אלא
 א' אחרת לא איירי בה
 מ"א ומודים. וע"ג דבפרק
 האשה שפלו (דף ע"ח)
 קאמר ויתרתי א"ף על
 דלא לא איירי בה שמי
 הכא כיון דלא אשמעין
 שום הודו לא י"ל למי
 ומודים האילו ולא איירי
 בה אכל התם אשמעין
 מדום: בית חלוץ הנעל
 הכמוץ קולו זימו. ו"ת
 לא סבר כמו ה"א
 לעיל (דף מ"ח) דלמני
 השמיני דלמ"א אכל המגור
 ונפיק גרמין גמתי' וכו'
 ועיני ככלהו בנחות חלוץ
 ובאחות גרושה (פסולה)
 דה"ו ופסולה: הברוב
 קולו ביתו. ו"ת לתי
 עקיבא אם בא עליה
 כיון חייב מן המורה וגם
 נפקא לן מואסה לרבות
 חלוץ (לעיל כד.) וה"א (א)
 דקאמרין בבלו הן הלוין
 וקאמרין חלוץ ומלוה
 לכהן הדיוט היינו כ"ע
 לרבות לא לקי חלוץ
 דק"ל דהא דכתיב ואשה
 לא הו' אלף אשמכתא
 בעלמא לא נמי שפיר אח"א
 אילצ' דרבען ואב גרושה
 נקט חלוץ אי' חלוץ
 נפרש לולין ר"ל מדרבנן
 מנת מדרות: הבל מודים
 מחזיר גרושה. י"ע אמאי
 נקט מחזיר גרושהו טפי
 מאלף חייב לאון נראה
 משום דפ"ד דאין הולד
 פגום משום דכתיב (דברים
 כד) הו' חלוץ דמשמע
 ואין צנייה מועבין קמ"ל:
 דהולד פגום וינמא דה"א
 מועבה אכל אין נראה

אפילו מוך שלשים שרי כדמוכח בעובדא ס' דר' יוסף דמשמע א"ע פ'
 שאין לו צניס כלל אין מותר לבעול עד לאחר שלשים ושנא מילתא
 דפסיקא לתרווייהו נקט ולעולם צאיין לו צניס שרי אפילו מוך שלשים
 ולר"י נראה צאיין לו צניס כלל אסור אפילו לנכות מוך שלשים כיון
 דאינו יכול לבעול עד לאחר שלשים

ואתי שפיר דנקט צניס' שמחות לישא
 משום דאיין לו צניס נקטיה דאפילו
 לישא אסור ור"י יוסף אומר דהא
 דאסרינן בית השמחה היינו דוקא
 שמחה של רשות דאמרין במסכת
 שמחות (פ"ט) על כל המתים אסור
 לילך צניס השמחה עד שלשים יום ועל
 אציו ועל אמו שנים עשר חדש א"כ
 הימה סעודה של מצוה דאפטר דלא
 שרי בסקערה של מצוה אלף אחר
 שלשים וקאי אציו ואמו אך קצת
 משמע דשרי אפילו מוך שלשים:
ונייבם אחרת ונחלוץ אחרת אמר
קרא אם לא יחפוני בו.

אית ספרים (י) דגרסי מקמי הכי
 ונחלוץ אחרת וייבם אחרת אמר קרא
 אשר לא יבנה בית אחד הוא בונה
 יבנה ונראה ל"ג (ט) דלא כר"י קרא
 להכי דכיון דחלוץ אחרת א"כ לייבם
 שניה כיון דאיין עולה לחליצה כדאמר
 לעיל דאיין חולץ שני בתים ועוד
 דאיין חולץ לשני בתים משמע
 דהשנייה מותרת לשוק בולא כלום וקרא
 דלא יבנה אייתר כדדרשין פ"ק
 (לעיל דף י' ע"ב) למתן חלוץ מכתת
 ללאו: **כ"ל** שאינו עושה בו. ו"ת'
 והרי חרש ומרשע דאיין עולים לחליצה
 ועולים לייבום כדאמר בפרק חרש
 (לקמן דף ק"ב) יש לוותר דהתם צני
 חליצה נינהו אלף דפומייהו הוא דכתיב
 לה: **ועוד**. לא גרסינן ועוד גזרה
 שמה יאמר צני מתלמו כ"ל דאי
 מדאורייתא מייבם אחרת וחלוץ אחרת
 משום גזרה לא נימא: **כ"ל** איבא תרתי
 למנה לי קרא דאיין חולץ לשני בתים:
א"ל מה לא איצטרך ס"ד ערוה
 אבראי קיימא. הקשה

הר"ר יו"ע צ"ל יתקן אכתי כרת כרה
 היכי משמחה לה שריה כרת ערוה
 אינה יכולה לינשא לחמוי השני דאסורה
 לו מדאורייתא דגזי ידיה ערוה לאו
 אצרא קיימא ו"ל דמשמחה לה כגון
 שהערוה היא מחייבי עשה או ל"ת
 ועשה לכל האמין ללאו צת יבוס היא
 א"ל תנא בשמעון התימני. ממה
 דסתם ואח"כ מחלוקת היא דכהאי
 גוונא פריך בפרק יש נוחלין (ב"ב דף
 קכב:) וכי תאמר סתם לן תנא כרבי
 יוחנן א"ל ברוקא סתם ואח"כ מחלוקת
 היא ו"ל דנהי דאיין חשיב סתם מ"מ
 חשיב כרביס לגזי יתקן כדפרשית
 לעיל' וצ"ל יש נוחלין סמיך אקושי'
 אחריתי דקאמר ועוד מלאי אלף:
אם כן אשמעינן שאר חייבי בריתות.
 אכתי ה"מ למיפך תנינא דסתם
 לן תנא כווניה בקדושין בפרק האומר
 גרושהו כ"ל מקום שאין קדושין כו' ואיזה זה הבא על אחת מכל העריות: ה"ל מודים במחזיר גרושתו. לרבותא נקט מחזיר

היפה אחת כשרה. לכהונה ואחת פסולה כגון שנתגרשה מאיש אחר:
אם בא יבם לחלוץ חולץ לפסולה. ולא יפסול את הכשרה לכהונה
 דלא ישפוך אדם מי בורו ואחרים כריכים להם א"ע. דהוא אין כר"י
 להם: **גב' ארבעה אחין ס"ד**. כיון דלא הו' אלף ד' וכולן ממו

כדקתני ממו מאן מייבם: **ושבקינן**
 ליה. בתמייה ובמה זכרנו כולן:
דאפטר ליה. שעשיר הוא ויכול לזונן:
עונה בחדש. עונה של מ"ח מערב
 שבת לערב שבת וזהו אשר פריו ימן
 צעמו' בכתובות (דף סב:) דמטי לכל
 חדא עונה בחדש: **ונייבם אחרת**.
 צניסא והדר נחלוץ לחדא: **כל שאינה**
עולה. לבית דין לייבום שאינה זקוקה
 להתייבם דרמנמא פטרה דכתיב את
 בית אחיו בית אחד הוא בונה ולא שני
 בתים אינו עולה לחליצה: **אלמה לא**.
 צממיה. כלומר ואי שתי בתים צעלמא
 פטורה מי לא איצטרך למימר כרת
 ערוה והא איצטרך ס"ד ערוה
 אצרא קיימא ולא רמיא קמיה והיא
 לה כרת בית אחד ותתייבם קמ"ל: **כאן**
סנה רבי. צמנשה זו למתו רבי לא
 ישפוך כו': **בתנאי המחזיר**
גרושהו משינישאת: **והנושא את חלוץ**.
 דקיימא עליו בלאו דשבו לא יבנה:
והנושא את קרובה חלוץ. לקמן צני
 לן בגמרא הא קרובה חלוץ לאו
 דאורייתא היא: **יוליא והולד ממזר**.
 דכבר ר"ע יש ממזר מחייבי חלוץ:
קרובה גרושהו. דגרשהו כחשמו
 ואחותה או אחיה חייבי כריתות נינהו
 לגביה: **גב' אימא קרובה גרושהו**.
 ורבען אחרת גרושהו ונושא חלוץ
 פליגי: **דלמא הא קמ"ל דש ממזר**
מחייבי כריתות. וה"ק א"ע. דפליגי
 רבנן צמייבי לאון מודים הם צמייבי
 כריתות סהולד ממזר: **ודלמא לעולם**
לא איירי בה. ודקאמר לאשמעינן
 שאר חייבי כריתות: **אידי דסנא**
ישא מחזיר גרושהו ונושא חלוץ
וקרובה חלוץ. ופליגי רבנן עליה
 תנא נמי ומודים בקרובה גרושהו (א)
 אכל קרובה חלוץ ה"ו דלר"ע היא
 ממזר: **ספסוק קראו צניס**. ולית ליה
 סתמא דממזר: **גריס פקין (א)**. דקתי
 החולץ ליבמתו ונשא אחיו את אחותה
 ומת חוללת דלר"ע פטורה לגמרי:
 סהולד

הגהות הב"ח
 (א) גמ' ואל תכניס קטטה
 בנכרי: (ב) שם ואין חולץ
 צ' בתים ונחלוץ אחרת
 וייבם אחרת אמר קרא
 אשר לא יבנה כיון
 שלא בנה שוב לא יבנה
 וייבם אחרת ונחלוץ אחרת
 (ג) רש"י ד"ה אידי דפליגי
 וכו' מקריבם גרושהו ס"ד
 ואח"כ מ"ה אלא קרובה
 חלוץ: (ד) תוס' פ"ה
 וייבם כו' (ה) ד"ה
 ר"ב ע"ל דף ע"ג בתוס'
 ד"ה א"ל ר"ב (ו) בא"ד ר"ב
 ליה דלא כר"י:

מוסף רש"י

כל העולה ליבום. לוקח
 יוסף. עולה חליצה.
 לוקח חלוץ (ע"ל ג.)
 אינה עולה. השערה לפני
 חוקים לחליצה (ע"ל א.)
 מקצתו בני ומקצתו
 חלוץ. ואינו נמנע צני
 ינימות האחות מינת אחד
 חלק ממייבמתו אחרת
 חלוץ (ע"ל כד.) כאן
 שנה רבי. צמנשה זו
 דקתני חולץ לפסולה למתו
 רבי לא ישפוך אדם
 מי בורו. א"ף על פי
 שאינו כיון להס. ואחרים
 צריכים להם. כגון הא
 מוכין דיכול לחלוץ לפסולה
 ותפטר הכשרה לא יחלוץ
 לכשרה ויפסולה לכשרה
 (וע"ל א.) כאן שנה.
 רבי. צמנשה זו למתו
 רבי (ע"ל ח.) צמנשה זו
 א"ל למתים. אחות גרושה
 מדברי תורה. יוסף ערוה
 מן המורה אכל אחין
 חלוץ אינה אלא מדברי
 סופרים (קדושין ח.). כל
 שאר בשר שהוא בלא
 יבא. א"ע"פ שאינו אלא
 בלא הולד ממזר (קדושין
 טו.) כל קרובה שהיא בלא
 ואפילו אין בה כרם. כגון
 טוסטא אציו וכי' יסורה דהיא בלאו
 דלא יבנה קאי, וממנת קרובה דאציו כגון
 נוסא חלוץ דהיא בלאו דלא יבנה קאי, וממנת קרובה דאציו כגון
 נוסא חלוץ דהיא בלאו דלא יבנה קאי, וממנת קרובה דאציו כגון

דף טו:) כל מקום שאין קדושין כו' ואיזה זה הבא על אחת מכל העריות: ה"ל מודים במחזיר גרושתו. לרבותא נקט מחזיר גרושהו כ"ל מקום שאין קדושין כו' ואיזה זה הבא על אחת מכל העריות: ה"ל מודים במחזיר גרושתו. לרבותא נקט מחזיר גרושהו טפי משאר חייבי לאון דלף על גב דכתיב היא תועבה ואין צנייה תועבין פגום מיהא הוי:
 (א) ואל דקדושין צניס אלו הן
 הלוין גרושה חלוץ כו.
 (ב) צניסא דל"ל ואל
 דלפנין מואסה לרבות חלוץ
 לא היא אלו כו.
 כל שהייבין עליו כרת בירי שמים. על אחת ביאה (קדושין טו.)
 צניס חלוץ דהיא בלאו דלא יבנה קאי, וממנת קרובה דאציו כגון